

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Case note: Hof Arnhem-Leeuwarden (zittingsplaats Leeuwarden) (zaaknr. 200.121.925-01)

Loos, M.B.M.

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Loos, M. B. M., (2014). *Case note: Hof Arnhem-Leeuwarden (zittingsplaats Leeuwarden) (zaaknr. 200.121.925-01)*, No. ECLI:NL:GHARL:2014:1388, Feb 25, 2014. (Tijdschrift voor Consumentenrecht & Handelspraktijken; Vol. 2014, No. 6).

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

mits consistent toegepast, nadere regelgeving overbodig maakt.¹⁹ Reflexwerking maakt het mogelijk om per geval²⁰ te bekijken of een niet-consument bijzondere bescherming toekomt. Het is een waardevol mechanisme dat niet al te snel overboord mag worden gegooid.

Mw. mr. dr. drs. C.M.D.S. Pavillon
Universitair docent Burgerlijk recht aan de Universiteit Leiden en redacteur van dit tijdschrift

Hof Arnhem-Leeuwarden (zittingsplaats Leeuwarden) 25 februari 2014

(*mrs. Mollema, Kuiper en Koene*)

ECLI:NL:GHARL:2014:1388

NJF 2014/148

(Zie de noot onder deze uitspraak.)

- *koop tweedehands auto van 11 jaar oud*
- *uitsluiting garantie*
- *dwingendrechtelijke regeling consumentenkoop*
- *non-conformiteit: scheur in motorblok binnen 5 weken na aflevering*
- *omkering bewijslast bestaan gebrek bij aflevering*
- *tegendeelbewijs*

2. De feiten

2.2. Y heeft op 14 juli 2009 een auto gekocht bij X. Het betreft een Mercedes Benz, type SLK 200, met het kenteken [...] (hierna: de auto). Het bouwjaar van de auto is 1998 en de auto had ten tijde van de verkoop een kilometerstand van 143 112.

2.3. Y heeft de auto gekocht voor € 7500 en hij heeft bij de koop een auto van het merk Alfa Romeo ingeruild voor een bedrag van € 1000. Per saldo heeft Y een bedrag van € 6500 aan X voldaan. Op de factuur die X aan Y heeft verstrekt, is onder meer vermeld:

'(...)

Zoals gezien, bereden en akkoord bevonden: [handtekening Y]

(...)

Garantie: geen

Verkoper verklaart niet te kunnen instaan voor de juiste kilometerstand.'

2.4. Op 26 augustus 2009 heeft Y een brief gezonden met de volgende inhoud:

'(...)

Op 14 juli kocht ik een auto bij jullie via Z, het betreft een mercedes slk 2 l. compr. Al vrij snel werkte het dak niet meer, 3x en het was over er zat een of ander geluid (tik) ergens, heb ik Z over gebeld de auto was goed zei hij (niet dus).

op 22 aug is er een lager uit het blok gelopen en heeft de zuiger z'n vrije loop gehad en het blok beschadigd ernstig, omdat er zoveel dingen zijn en dit een dure grap wordt (herstel?) heb ik het recht de koopovereenkomst te ontbinden, en verwacht mijn aankoopbedrag terug te ontvangen

ik verzoek u vriendelijk een en ander binnen 2 weken aan mij te bevestigen'

2.5. Onder verwijzing naar voormeld schrijven heeft de raadsman van Y X bij brief van 19 oktober 2009 voor de keus gesteld: of de auto wordt naar believen van Y hersteld op kosten van X, of de koop wordt ontbonden.

2.6. Op voormelde brief heeft X schriftelijk gereageerd. In zijn brief van 3 november 2009 stelt X, voor zover hier relevant, samengevat:

1. Y heeft de auto uitdrukkelijk gekocht zonder garantie; vergelijkbare auto's zijn gemiddeld circa € 3000 duurder;
2. Bij aankoop heeft Y de auto akkoord bevonden en hij heeft daar ook voor getekend;
3. Ten tijde van de aankoop had de auto bij ± 120 km/uur een trilling in het stuur, hetgeen is verholpen door de wielen uit te balanceren.

4. Dat de motor van de auto omstreeks 22 augustus 2009 is stukgelopen, heeft Y aan zichzelf te danken, door:

- (a) plankgas weg te rijden met een koude motor;
- (b) te rijden met (veel) te weinig olie. De zoon van X zou Y hiervoor hebben gewaarschuwd (de motor tikte toen al) in het bijzijn van een getuige, maar Y zou niettemin daarna weer plankgas zijn weggereden zonder eerst de motorolie bij te vullen of te vernieuwen;
- (c) bij te vullen met verkeerde olie.

Aldus X, die in zijn brief concludeert dat door de rijstijl van Y de lagers wel uit de motor moesten lopen. Mede gezien de bedreigingen die door of namens Y zouden zijn geuit, geeft X te kennen dat hij niet van plan is Y tegemoet te komen.

2.7. Verdere correspondentie heeft partijen niet nader tot elkaar gebracht.

3. Het geschil en de beslissing in eerste aanleg

3.1. In eerste aanleg heeft Y gevorderd dat de rechtbank de koopovereenkomst tussen partijen met betrekking tot de auto ontbindt dan wel ontbonden verklaart en dat X wordt veroordeeld tot betaling aan Y van € 7500 plus rente en kosten.

(...)

3.2. Partijen zijn bij de rechtbank verschenen tijdens een op 12 oktober 2010 gehouden comparitie. In het daarop volgende vonnis van 8 december 2010 heeft de rechtbank geoordeeld dat een deskundigenonderzoek naar aard en omvang van het gebrek aan de auto en de hoogte van de daaruit voortvloeiende schade geïndiceerd is. De deskundige zou volgens de rechtbank tevens moeten beoordelen

19. Bovengenoemd voorstel toont aan dat het niet eenvoudig is om dergelijke regelgeving te maken. Daarbij gaat dit in tegen de roep om deregulering.

20. Zo weigerde de Rechtbank Noord-Nederland reflexwerking in algemene zin te aanvaarden (vgl. Rb. Noord-Nederland 20 februari 2013, ECLI:NL:RBNNE:2013:BZ1615, *TvC* 2013, afl. 4, p. 181 e.v., m.nt. C.M.D.S. Pavillon, r.o. 4.3.3-4.3.7). In het tevens voorgelegde, concrete geval aanvaardde de rechtbank de reflexwerking wel (vgl. r.o. 4.5.5-4.5.6 van voormelde uitspraak).

of het rijgedrag van Y kan hebben bijgedragen aan het ontstaan van het gebrek.

3.3. De door de rechtbank bij vonnis van 27 juli 2011 benoemde deskundige Q, hoofdexpert bij B.V. Y te [...], heeft op 30 maart 2012 zijn rapport uitgebracht. Uit het rapport blijkt (samengevat) het volgende. Het gebrek aan de auto bestaat uit een breuk in het motorblok als gevolg van lagerschade. De herstelkosten schat de deskundige op € 3000 (incl. btw). Op de vraag naar de oorzaak, heeft de deskundige Q geantwoord dat de aanleiding voor het uitlopen van een drijfstanglager over het algemeen een smeergebrek is, ontstaan door onvoldoende motorolie, een defect in het smeersysteem of kwalitatief verouderde motorolie. Ten tijde van het onderzoek viel niet vast te stellen of de sensor die een te laag oliepeil signaleert, heeft gefunctioneerd. Een andere oorzaak van het uitlopen van een drijfstanglager kan slijtage zijn. Vanaf 2 november 2005 heeft volgens de deskundige een logische opbouw van de kilometerstanden plaatsgevonden. De kilometerhistorie vóór laatstgenoemde datum is niet vast te stellen, omdat het een importvoertuig betreft. Op de vraag of een bepaald rijgedrag kan hebben bijgedragen aan het ontstaan van het gebrek, heeft de deskundige geantwoord dat rijgedrag in het algemeen van invloed is op de levensduur van een motor. Als voorbeeld noemt de deskundige het zwaar belasten van een koude motor: het smeersysteem werkt dan nog niet optimaal, waardoor eerder motorschade kan optreden. Uit de motorschade valt volgens de deskundige niet te herleiden of sprake is geweest van rijgedrag dat aan het ontstaan van de motorschade heeft bijgedragen. Het slijtageproces kan eerder zijn ingezet. Y heeft circa 2000 kilometer met de auto gereden. Mogelijk was de aanleiding voor de ontstane motorschade reeds bij de aankoop latent aanwezig, aldus tot zover de deskundige Q.

3.4. In het eindvonnis van 26 september 2012 heeft de rechtbank de conclusies van de deskundige overgenomen, de koopovereenkomst met betrekking tot de auto ontbonden en X veroordeeld tot betaling aan Y van € 7500, te vermeerderen met de wettelijke rente met ingang van 22 december 2009 tot de dag van volledige betaling. Tevens is X verwezen in de proceskosten van Y tot een bedrag van totaal € 3091,62, waarvan € 1732,64 voor de kosten van het deskundigenrapport.

4. De beoordeling in hoger beroep

4.1. X heeft vier grieven ontwikkeld, die zich lenen zich voor een gezamenlijke behandeling. Grief I komt erop neer dat de rechtbank ten onrechte het verweer van X heeft gepasseerd dat de auto zonder garantie is verkocht en ten onrechte een deskundigenonderzoek heeft gelast. Met grief II bestrijdt X de overweging van de rechtbank dat aangenomen dient te worden dat het gebrek aan de auto ten tijde van de koop latent aanwezig is geweest en dat dit gebrek zich een maand na de koop heeft geopenbaard. Volgens X kan een dergelijk oordeel niet worden gebaseerd op het rapport van de deskundige. Grief III strekt ertoe dat de rechtbank volgens X ten onrechte heeft geoordeeld dat hij niet aan zijn stelplicht heeft voldaan door zonder nadere motivering te stellen dat uit niets is

gebleken dat de auto ten tijde van de verkoop gebreken had. Volgens de toelichting op de grief heeft de rechtbank aldus miskend dat de bewijslast van de gestelde non-conformiteit van de auto op Y rust. Met grief IV bestrijdt X, onder verwijzing naar de inhoud van de overige grieven, de juistheid van het dictum in het eindvonnis van 26 september 2012.

4.2. Het hof stelt voorop dat het hier om een consumentenkoop als bedoeld in art. 7:5 lid 1 BW gaat: Y heeft de auto als particulier gekocht van X, die daarbij handelde in de uitoefening van zijn bedrijf. Op grond van art. 7:17 lid 1 BW moet de afgeleverde zaak (in dit geval: de auto) aan de overeenkomst beantwoorden. Volgens art. 7:17 lid 2 BW beantwoordt een zaak niet aan de overeenkomst indien zij, mede gelet op de aard van de zaak en de mededelingen die de verkoper over de zaak heeft gedaan, niet de eigenschappen bezit die de koper op grond van de overeenkomst mocht verwachten. De koper mag verwachten dat de zaak de eigenschappen bezit die voor een normaal gebruik daarvan nodig zijn en waarvan hij de aanwezigheid niet behoefde te betwijfelen, alsmede de eigenschappen die nodig zijn voor een bijzonder gebruik dat bij de overeenkomst is voorzien. De koper kan zich er niet op beroepen dat de zaak niet aan de overeenkomst beantwoordt – zo is bepaald in art. 7:17 lid 3 (bedoeld zal zijn: lid 5, red.) BW – wanneer hem dit ten tijde van het sluiten van de overeenkomst bekend was of redelijkerwijs bekend kon zijn.

4.3. X stelt dat tussen partijen niet in discussie is dat de auto ten tijde van de levering op 14 juli 2009 aan de overeenkomst heeft beantwoord. Y heeft immers gedurende circa vijf weken probleemloos met de auto gereden, aldus X. De rechtbank had de vraag of de auto wel of niet aan de overeenkomst beantwoordt, in dit licht moeten beoordelen en daarbij de omstandigheid moeten betrekken dat partijen hebben afgesproken dat er geen garantieverplichtingen op X zouden rusten, aldus tot zover X.

4.4. Aan X kan worden toegegeven dat Y als koper van een tweedehands auto van circa elf jaar oud met een kilometerstand waarvoor de verkoper expliciet niet wenst in te staan, zou moeten accepteren dat zich op zeker moment bepaalde gebreken aan de auto kunnen voordoen. Zolang die gebreken er niet aan in de weg staan dat met de auto op een veilige manier aan het verkeer kan worden deelgenomen, is van non-conformiteit in beginsel geen sprake. Gelet op de omstandigheid dat op de factuur is vermeld dat X geen garanties heeft gegeven, zal herstel van een niet-essentieel gebrek aan de auto – zoals bijvoorbeeld het defect aan het dak, dat Y in zijn brief van 26 augustus 2009 vermeldt – niet snel voor rekening van X zijn.

4.5. X miskent echter dat Y niet hoeft te accepteren dat de auto na vijf weken onbruikbaar is geworden door een scheur in het motorblok. Dat zou wellicht anders kunnen zijn indien X met zoveel woorden tegen Y zou hebben gezegd dat het niet uit te sluiten is dat de motor binnenkort vastloopt, maar dat heeft X niet gesteld. Het gebrek aan de auto zoals zich dat omstreeks 22 augustus 2009 heeft gemanifesteerd, was dus niet bij de koop inbegrepen

of voorzien. X, die ter gelegenheid van de comparitie in eerste aanleg heeft verklaard dat hij nooit garantie geeft op de auto's die hij verkoopt, kan zich dan ook niet verschuilen achter de vermelding 'Garantie: geen' op de factuur, zoals hiervoor aangehaald in 2.3. Te meer niet omdat van de bepalingen die betrekking hebben op non-conformiteit ingevolge art. 7:6 BW niet ten nadele van de consument-koper kan worden afgeweken en de rechten en vorderingen die de wet aan de consument-koper ter zake van een tekortkoming in de nakoming van de verplichtingen van de verkoper toekent, niet kunnen worden beperkt of uitgesloten.

4.6. Stelplicht en bewijslast van de non-conformiteit van de auto rusten ingevolge de hoofdregel van art. 150 Rv op Y. Bij een consumentenkoop geldt echter het wettelijk bewijsvermoeden van art. 7:18 lid 2 BW: indien de afwijking van het overeengekomene zich binnen een termijn van zes maanden na aflevering openbaart, wordt vermoed dat de zaak bij aflevering niet aan de overeenkomst heeft beantwoord, tenzij de aard van de zaak of de aard van de afwijking zich daartegen verzet. Uit deze bepaling vloeit in dit geval voort dat de auto, waarbij zich na circa vijf weken een scheur in het motorblok heeft gemanifesteerd, ten tijde van de levering op 14 juli 2009 wordt vermoed niet aan de overeenkomst te hebben beantwoord, behoudens indien zich één van de in de laatste volzin genoemde uitzonderingen voordoet. In dat geval geldt het wettelijk bewijsvermoeden niet.

4.7. De aard van de zaak, een tweedehands auto, verzet zich niet tegen het wettelijk bewijsvermoeden, anders dan bijvoorbeeld bij bederfelijke levenswaren. Bij de aard van de afwijking had de wetgever de situatie op het oog waarin duidelijk is dat de afwijking is ontstaan door de handelwijze van de koper, bijvoorbeeld een overduidelijk door een val niet meer functionerende videorecorder (Kamerstukken II, 2000/01, nr. 3, p. 20). Het wettelijk vermoeden heeft wel effect indien deze duidelijkheid ontbreekt (Kamerstukken I, 2001/02, nr. 323b, p. 8).

4.8. De vraag is vervolgens of het in dit geval duidelijk is dat de schade aan het motorblok is ontstaan door het (rij)gedrag van Y. X heeft gesteld dat Y de auto op onverantwoorde wijze heeft gebruikt en dat 'het rijgedrag van Y met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid debet moet zijn geweest aan de vermeende gebreken'. Y heeft toegegeven dat hij wel houdt van pittig rijden, maar hij betwist dat hij op een onverantwoorde manier met de auto is omgegaan. Indien veronderstellenderwijs van de juistheid van de stelling van X wordt uitgegaan, dan staat nog slechts vast dat het (rij)gedrag van Y hoogstwaarschijnlijk heeft bijgedragen aan het ontstaan van het gebrek. Dat is echter niet de hiervoor in 4.7 bedoelde duidelijkheid. Ook het rapport van de deskundige Q, zoals aangehaald in 3.3, biedt geen aanknopingspunten voor stellige uitspraken over de oorzaak van het gebrek. De deskundige Q heeft immers aangegeven dat uit de motorschade niet valt te herleiden of sprake is geweest van rijgedrag dat aan het ontstaan van de motorschade heeft

bijgedragen. Andere mogelijke oorzaken zijn een smeergebreek of slijtage, waarbij de deskundige Q heeft aangegeven dat het slijtageproces eerder kan zijn ingezet en dat de aanleiding voor de ontstane motorschade mogelijk reeds bij de aankoop latent aanwezig was. Bij gebrek aan de vereiste duidelijkheid dat het gebrek aan de auto het gevolg is van onoordeelkundig gebruik door Y, is het hof van oordeel dat de aard van het gebrek zich in dit geval niet verzet tegen toepassing van het wettelijk bewijsvermoeden.

4.9. Uit het voorgaande volgt dat de auto ten tijde van de levering op 14 juli 2009 wordt vermoed niet aan de overeenkomst te hebben beantwoord. Zoals het hof – onder verwijzing naar een arrest van het gerechtshof te Arnhem van 2 mei 2006 (ECLI:NL:GHARN:2006:AX6541) – reeds eerder heeft geoordeeld (ECLI:NL:GHARL:2013:5954 en ECLI:NL:GHARL:2013:6714) kan X voor de weerlegging van dit vermoeden niet volstaan met het zaaen van zodanige twijfel dat het vermoeden onhoudbaar is (tegenbewijs), maar is nodig dat X bewijs levert van het tegendeel. Conform zijn aanbod zal X worden opgedragen te bewijzen dat de auto ten tijde van de aankoop geen gebreken had, welk aanbod het hof in dit geval als voldoende gespecificeerd aanmerkt.

NOOT

Het Hof Arnhem-Leeuwarden heeft een helder en fraai gemotiveerd oordeel gegeven in een vaak voorkomende situatie: een consument koopt zonder garantie een 11 jaar oude tweedehands auto, die al kort na aflevering een ernstig gebrek vertoont. De verkoper verweert zich met de stelling dat de koper wist dat hij een auto zonder garantie kocht tegen een prijs die lager is dan waarvoor 11 jaar oude tweedehandsauto's gewoonlijk te koop worden aangeboden. De eerste lijn van verdediging is dan ook dat de consument – mede gelet op de uitsluiting van garantie – geen al te hoge verwachtingen van de auto mocht hebben, en dat van non-conformiteit dan ook geen sprake is. Het hof merkt terecht op dat voor zover het gaat om gebreken die niet in de weg staan aan het veilig gebruiken van de auto, dergelijke gebreken inderdaad mogelijkerwijs voor rekening van de koper kunnen komen, maar dat dit niet betekent dat de koper ook behoeft te verwachten dat de auto al kort na aflevering geheel onbruikbaar is geworden door een scheur in het motorblok. Een dergelijk gebrek levert dus wel degelijk non-conformiteit op. Daaraan doet niet af dat de verkoper elke garantie heeft uitgesloten, omdat een dergelijke uitsluiting van iedere vorm van aansprakelijkheid in strijd is met de dwingendrechtelijke bescherming van de consumentenkoopregeling (artikel 7:6 BW), aldus het hof (r.o. 4.4 en 4.5). Het hof motiveert vervolgens dat de aard van de zaak (een auto van 11 jaar oud) en de aard van de afwijking (een scheur in het motorblok) zich niet verzetten tegen toepassing van het bewijsvermoeden dat het gebrek vermoed wordt al te hebben bestaan op het moment van aflevering, nu het zich binnen 6 maanden na aflevering heeft gemanifesteerd (r.o. 4.6 en 4.7).¹ Het is dan ook aan de verkoper om te bewij-

1. Vgl. ook Jac. Hijma, 'Consument en non-conformiteitsbewijs', *TvC* 2013, afl. 6, p. 260, merkt terecht op dat de bewijslastverdeling vooral van belang is voor tweedehands zaken, en meer in het bijzonder voor tweedehands auto's.

zen dat, zoals hij stelt, het gebrek aan de motor is ontstaan door het (rij)gedrag van Y. Dat ook na bewijslevering onduidelijk kan blijven wat precies de oorzaak is van het ontstaan van het gebrek, staat nadrukkelijk niet in de weg aan de toepassing van het bewijsvermoeden (r.o. 4.8). Dat is ook terecht: het bewijsvermoeden dient ter verlichting van de bewijspositie van de consument, en dat betekent vooral dat juist in gevallen waarin bewijslevering geen duidelijkheid oplevert, het risico voor rekening van de verkoper dient te komen. ‘Bewijslast is bewijsrisico’, zo luidt het adagium immers. Het hof merkt ten slotte (r.o. 4.9) op dat de verkoper *tegendeelbewijs* dient te leveren. De Friese zittingsplaats van het Hof Arnhem-Leeuwarden sluit zich daarmee expliciet aan bij de rechtspraak van het Arnhemse smaldeel, alsmede bij rechtspraak van het Hof Amsterdam.² Dat is mijns inziens juist: artikel 5 lid 3 Richtlijn consumentenkoop spreekt uitdrukkelijk van tegendeelbewijs, terwijl ook de Duitse, Engelse en Franse versie van de richtlijn hierop wijzen. Richtlijnconforme interpretatie van het hierop gebaseerde artikel 7:18 lid 2 BW brengt dan ook mee dat de verkoper – anders dan de bewoordingen van het artikel en de parlementaire geschiedenis ervan³ suggereren – er niet mee kan volstaan twijfel te zaaien over de juistheid van het bewijsvermoeden in het concrete geval, maar moet bewijzen dat het gebrek op het moment van aflevering nog niet bestond, ook niet als verborgen gebrek. Gezien de door de deskundige genoemde onzekerheid lijkt het weinig waarschijnlijk dat dat tegendeelbewijs zal kunnen worden geleverd.

Prof. mr. M.B.M. Loos

Hoogleraar, verbonden aan het Centre for the Study of European Contract Law van de Universiteit van Amsterdam en redacteur van dit tijdschrift

Rb. Noord-Holland (ktr. Zaanstad) 10 juli 2014

(*mr. de Vries*)
Zaaknr. 2636521

– *misbruik van omstandigheden*

Het procesverloop

Eiser heeft een vordering ingesteld, zoals omschreven in de dagvaarding van 26 november 2013. Gedaagden hebben bij antwoord verweer gevoerd. De kantonrechter heeft bij tussenvonnis van 30 januari 2014 een comparitie van partijen gelast, die heeft plaatsgevonden op 11 april 2014. Met het oog op de comparitie heeft de gemachtigde van gedaagden bij brief d.d. 7 april 2014 nog stukken in het geding gebracht. De griffier heeft aantekeningen gemaakt van het verhandelde ter zitting.

De feiten

Eiser drijft een onderneming die onder meer serres en ‘balkbeglazing’ levert en monteert. Gedaagden bewonen een appartement in een appartementencomplex. Het betreft een hoekappartement, voorzien van een balkon. In december 2012 hebben partijen gesproken over door Eiser te leveren en te monteren aluminium-gevelelementen met veiligheidsbeglazing. Deze gevelelementen dienden op het balkon van gedaagden te worden aangebracht. Eiser heeft een offerte uitgebracht gedateerd 24 december 2012, welke nadien nogmaals door Eiser aan gedaagden is verzonden. In deze offerte staat onder meer vermeld:

‘Wormerveer, 24 december 2012

Betreft: offerte/opdracht SL 25

Betreft: offerte/opdracht voor het leveren en monteren van 1 stuks aluminiumgevelelementen.

Bovenzijde type: Solarlux SL 25 openschuivend breedte ca. 2300 en hoogte ca. 1600 mm.

(...)

Bij deze offerreren/bevestigen wij de levering en montage van 1 stuks gevelelementen

(...)

Wij zijn er in deze opdrachtbevestiging van uitgegaan dat er 4 delen naar links geschoven kunnen worden.’

De kosten voor levering en montage:
‘€ 4443,12 inclusief BTW.’

Omtrent de betaling is opgenomen:

‘Bij opdracht 40% hoofdsom

50% 3 dagen voor de dag van levering

10% binnen 14 dagen na de montage.’

Omtrent de levertijd is opgenomen:

‘Na aanbeting c.q. bestelling ca. 6/8 weken.’

In de offerte is voorts vermeld:

‘We hebben nog gesproken over de voorzijde ook dicht te maken met dit systeem, dit zou ik later nogmaals willen bespreken i.v.m. diverse opties die we daar voor hebben.’

Voorafgaand aan het uitbrengen van deze offerte heeft heer X van Eiser gedaagden thuis bezocht en de situatie ter plekke opgenomen. Bij dit gesprek was aan de zijde van gedaagden heer Y aanwezig, die in dat gesprek de reden van zijn aanwezigheid aan heer X heeft verklaard, te weten dat hij adviseur van gedaagden was en bij alle besprekingen aanwezig is ter ondersteuning bij door hen te nemen beslissingen.

Voor het uitvoeren van de geoffreerde werkzaamheden was toestemming nodig van de vereniging van eigenaren van het complex, waar het appartement van gedaagden deel van uitmaakt. In mei 2013 hebben gedaagden aan

2. Zie Hof Arnhem 2 mei 2006, ECLI:NL:GHARN:2006:AX6541, *NJF* 2006/342, *TvC* 2008, afl. 4, p. 156, m.nt. M.B.M. Loos (*Holl/Stal van Bortel*); Hof Amsterdam 23 november 2010, *NJF* 2011/80, *TvC* 2011, afl. 4, p. 164 (*Capuzzo/Homan*); Hof Arnhem-Leeuwarden (zittingsplaats Arnhem) 9 april 2013, ECLI:NL:GHARL:2013:BZ64360 (*Hazet Ochten B.V./X*); Hof Arnhem-Leeuwarden (zittingsplaats Arnhem) 3 december 2013, ECLI:NL:GHARL:2013:9228 (*Springpaard Setanta*). In deze zin in Duitsland ook uitdrukkelijk Bundesgerichtshof 29 maart 2006, zaaknr. VIII ZR 173/05, BGHZ 167, 40, *NJW* 2006, 2250. Anders echter Rb. Almelo 14 maart 2012, ECLI:NL:RBALM:2012:BV9721, die oordeelde dat nu overweging (8) in de preambule bij de richtlijn uitdrukkelijk spreekt over een ‘weerlegbaar vermoeden’, artikel 7:18 lid 2 BW wel degelijk (slechts) tegenbewijs van de verkoper verlangt.

3. Zie *Kamerstukken I* 2002/03, 27809, 32a, p. 3.